

betegnes ved Steenvarder med Torveaste under. Ethvert nyt Markeskjæl skal i Sghselmandens Nærværelse noisagtigt fastsættes fra det Øverste til det Nederste, følgelig ogsaa gjen- nem underliggende Bø eller anden dyrtet Jord, naar ikke Delingsresolutionen udtrykkelig indeholder, at Ret til Soidens Græsning paa Bø eller Opdyrkning bliver Føllig. Og skal Markeskjællet een Gang hvert femte Aar ved Samgang befares af Mænd, som dertil ere valgte ved Grandestævne eller i manglende Fald udnævnte af Sghselmanden efter Omgang mellem Haugeparternes Ciere og Brugere i Bygden.

§ 4.

Med Hensyn til de Hauge eller Haugeparter, hvor Markeskjællet enten ikke vides eller ikke kendes, skulle Bestemmelserne i § 3 ligeledes være at efterkomme; og forsaavidt Granderne i Mindelighed ikke kunne blive enige, da endelig at afgjøre Sagen paa den i 4de Afdeling foreskrevne Rettergangsmaade.

§ 5.

Græsningsretten for Soid paa Bø eller anden dyrtet Jord vil i enhver Bygd, hvor Parterne ikke paa anden Maade komme overeens, rette sig efter det, som fra gammel Tid har været Brug i Bygden. Dog skal i enhver Bygd, hvor dette ikke gjøres unødvendigt paa Grund af Dom eller anden forhen thinglæst Hjemmel, faste Bestemmelser tages om Bøgræsningen enten ved Contract, der bliver at thinglæse, eller ved den i 4de Afdeling anordnede Rets Afgjørelse, til hvilken Stævning skal være udtagen inden 2 Aar fra denne Lovs Bekjendtgjørelse i Sghselet, da ellers Fællesstabet ansees høvet og Græsningsretten i underliggende Bø eller anden dyrtet Jord at tilhøre overliggende Hanges Soid.

§ 6.

Naar der angaaende Bøgræsning er af Sorenstriveren thinglæst nogen Afkomst, bør denne Embedsmand tilstille vedkommende Sghselmand bekræftet Gjenpart deraf, uden at Gebyr for Meddelelsen beregnes. Og for at Uenigheden om Vintergræsning paa Bø og Trøer ikke paaany skulle optaae, hvor de saaledes en-

gang ere afgjorte, skal Sghselmanden derefter hvert 10de Aar paa Grandestævne oplæse Afkomstdokumentet og indføre i sin Protokol, at dette er skeet; hvilket da skal ansees for en ghblig Fornøelse, medmindre Nogen inden Aarsdagen derefter paa lovlig Maade paataler sin formeentlige Ret til at paastaae Forandring, eller inden samme Tid indleverer til Thinglæsning en lovligen indgaaet mindelig Forening om Forandring i det Bestaaende.

§ 7.

Tiden, i hvilken der høves Ret til at vintergræse Soiden paa Bø eller Trøer, regnes fra 25de Oktober, da Atingtingen skal ophøre, til 14de Mai, paa hvilken Dag Soiden skal uddrives og Jorden derefter maa fredes.

Derfor nogen Forandring i denne Bestemmelse ansees ønskelig eller nødvendig i en Bygd, men Parterne ikke kunne komme til Enighed derom, have de, der ønske Forandring i de foransførte Tidsbestemmelser, at anhangiggjøre Sagen for den i 4de Afdeling omhandlede Ret.

Andet Kapitel.

Om Besætningen af Soid i Hauge.

§ 8.

Besætningen af Soid i en Hauge maa ikke gjøres saa stor, at den paa Grund deraf trænger ind paa nogen tilgrænsende Hauge og der tager stadigt Ophold. Den Soid, som uden mindelig Overenskomst eller ifølge Contract kan bevises at gaae mere i en Nabohauge end i sin egen Hauge, enten om Sommeren eller om Vinteren, skal som ulovlig aftages til første almindelige Slagtetid, naar Aftagelsen vidnesfast er forlangt paa vedkommende Soidmands Bopæl, om Vinteren før Faste, om Sommeren før Olaidag, eftersom den ulovlige Gang finder Sted paa Vinterhauge eller Sommerhauge. Aftages den da ikke, skal den være forbrudt til vedkommende Distrikts Fattiggasse imod en billig Erstatning, som er $\frac{1}{2}$ af Værdien, til den Hanges Ciere, hvor den ulovlig har gaaet. Denne Bestemmelse om Aftagelse af ulovligt gaaende Soid skal ikke træde i Kraft